

Postanowienie z dnia 11 stycznia 2000 r.

I PKN 579/99

Przepis art. 466 KPC, uprawniający pracownika działającego bez adwokata lub radcy prawnego do zgłoszenia ustnie do protokołu pisma procesowego, nie ma zastosowania do pracownika będącego radcą prawnym.

Przewodniczący Prezes SN Jan Wasilewski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Jerzy Kwaśniewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 11 stycznia 2000 r. sprawy z powództwa Jerzego B. przeciwko Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M. o zapłatę, na skutek kasacji powoda od postanowienia Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 16 czerwca 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć kasację.

U z a s a d n i e

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim odrzucił apelację powoda Jerzego B. od wyroku Sądu Rejonowego w Choszcznie z dnia 26 lutego 1999 r., po uprzednim bezskutecznym wezwaniu powoda do nadesłania czytelnego odpisu lub maszynopisu apelacji pod rygorem jej odrzucenia. Fakt sporządzenia apelacji nieczytelnym pismem ręcznym został przez Sąd potraktowany jako brak formalny apelacji w rozumieniu art. 368 KPC. W ostatnim dniu terminu wpłynęło do Sądu pismo powoda z wnioskiem o przyjęcie apelacji do protokołu sądowego z uwagi na spowodowaną chorobą oczu niemożność pisania na maszynie, przy czym, wbrew treści tego pisma, nie zostało do niego dołączone zaświadczenie lekarskie, które by ten fakt potwierdziło. Sąd stwierdził także, że powód jest radcą prawnym i w toku procesu zarówno pozew jak i inne pisma procesowe sporządzał pismem maszynowym. Sąd uznał po-

nadto, że przewidziana w art. 466 KPC możliwość złożenia ustnie do protokołu treści środków odwoławczych nie dotyczy sytuacji zaistniałej w przedmiotowej sprawie, tj. uzupełnienia formalnego braku już złożonej apelacji.

Powód wniósł od postanowienia Sądu Okręgowego kasację. Zarzucił w niej naruszenie prawa materialnego, nie podając przy tym, który konkretnie przepis został naruszony ani nie uzasadniając na czym owo naruszenie miałyby polegać oraz prawa procesowego, tj. art. 466 KPC, które miało istotny wpływ na wynik sprawy przez przyjęcie, że powodowi, który jest inwalidą III grupy z powodu ślepoty na oko lewe i zaćmy na oko prawe nie przysługuje prawo złożenia apelacji od wyroku sądu rejonowego do protokołu sądowego. Skarżący zarzucił ponadto naruszenie § 332 regulaminu urzędowania sądów powszechnych, gdyż w takiej sytuacji jak u niego sąd na rozprawie powinien wyjaśnić wątpliwości związane z niemożnością złożenia maszynopisu apelacji przez powoda i po wyjaśnieniu przyczyny przyjąć środek odwoławczy do protokołu sądowego. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393³ KPC kasacja powinna zawierać przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie. Ponieważ skarżący, zarzucając naruszenie prawa materialnego nie podał, który konkretnie przepis został naruszony ani nie uzasadnił na czym owo naruszenie miałyby polegać, to tym samym uniemożliwił Sądowi Najwyższemu kontrolę kasacyjną w tym zakresie.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia prawa procesowego Sąd Najwyższy uznał, że nie jest on zasadny ani w odniesieniu do art. 466 KPC, ani § 332 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 listopada 1987 r. regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 218 ze zm.).

Zgodnie z art. 466 KPC pracownik lub ubezpieczony działający bez adwokata lub radcy prawnego może zgłosić w sądzie ustnie do protokołu treść środków odwoławczych i innych pism procesowych, a także poprawki i uzupełnienia tych pism. Chociaż z brzmienia tego przepisu wynika, iż Sąd Okręgowy niesłusznie stwierdził, że uprawnienie w nim ustanowione nie dotyczy sytuacji, w której chodzi o uzupełnienie braku formalnego apelacji już złożonej (jest to bowiem uzupełnienie środka odwoławczego), to jednakże zaskarżone orzeczenie nie narusza prawa. Prawo do ust-

nego zgłaszania w sądzie pism procesowych nie przysługuje pracownikowi lub ubezpieczonemu działającemu bez adwokata lub radcy prawnego, który sam jest radcą prawnym. Przemawia za tym wykładnia funkcjonalna tego przepisu. Funkcją tej regulacji jest bowiem udzielenie pomocy proceduralnej pracownikowi lub ubezpieczonemu nieporadnemu, który nie jest w stanie dokonać należycie pewnych czynności procesowych sam, a nie odciążenie strony umiejącej sobie radzić. Trudno uznać za osobę nieporadną w zakresie czynności związanych z procedurą cywilną osobę, która wykonuje zawód radcy prawnego. Sam fakt, że radca prawny nie może czytelnie pisać ręcznie i pisać na maszynie uprawnia jedynie do wniosku, że jest to osoba która ma pewne trudności „techniczne” z osobistym sporządzeniem pisma procesowego, czy też jego uzupełnieniem, a nie trudności o charakterze „merytorycznym”. Tylko w tym drugim przypadku uzasadniona jest pomoc sądu. Z tych względów Sąd Najwyższy uznał, że skarżącemu nie przysługiwało uprawnienie określone w art. 466 KPC.

Sąd Najwyższy zważył ponadto, że nawet w sprawie, w której występowałby pracownik lub ubezpieczony, któremu przysługiwałoby uprawnienie określone w art. 466 KPC, to jego realizacja nie jest możliwa w sytuacji, w której zgłosiłby on chęć skorzystania z tego uprawnienia w ostatnim dniu terminu określonego do dokonania danej czynności przez wniesienie do sądu pisma zawierającego taki wniosek, bez osobistego stawienia się w sądzie. Przyznanie prawa do zgłoszenia treści pism procesowych ustnie do protokołu nie oznacza, że możliwe jest przekraczanie terminów przewidzianych do dokonania danych czynności.

Z tych samych przyczyn nieuzasadniony jest zarzut naruszenia § 332 regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych. Przepis ten poza tym dotyczy jedynie pisma wszczynającego postępowanie w sprawie o roszczenie pracownika z zakresu prawa pracy lub odwołania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, a nie środków odwoławczych, czy też ich uzupełnień.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji.

=====